

Lysakervassdraget, Bærum kommune - kartlegging av naturverdier

Anders Thylén

Ekstrakt

BioFokus har på oppdrag fra Bærum kommune kartlagt naturverdier langs Lysakervassdraget mellom Bærumsveien og Nadderudveien. Naturtypegrenser (iht. DN-håndbok 13) mot vest er kartlagt grundig. Seks delområder på private eiendommer er beskrevet med hensyn på vegetasjon og naturverdier. Det er funnet vesentlige verdier knyttet til både naturtyper og rødlistearter i disse områdene. Bygging av hus lenger ned enn i dag vil medføre både direkte arealinngrep i verdifull natur samt sekundær påvirkning nærmere elva. For å bevare naturverdiene anbefales at revidert naturtypeavgrensning legges til grunn for arealbruken i planen.

Nøkkelord

Bærum
Lysakerelva
Kommunedelplan
Naturverdi
Private eiendommer
Naturtyper
Rødlistearter

Omslag

FORSIDEBILDER
Øvre: Sjokoladekjuke på granlåg.
Midtre: Inne i løvskogen.
Nedre: Grense mellom hage og edelløvskog.

Alle foto: Anders Thylén

LAYOUT
Blindheim Grafisk

ISSN: 1504-6370

ISBN: 978-82-8209-469-6

BioFokus-rapport 2015-26

Tittel

Lysakervassdraget, Bærum kommune - kartlegging av naturverdier

Forfatter

Anders Thylén

Dato

14.12.2015

Antall sider

31 sider

Refereres som

Thylén, A. 2015. Lysakervassdraget, Bærum kommune - kartlegging av naturverdier. BioFokus-rapport 2015-26.

Publiseringstype

Digitalt dokument (Pdf). Som digitalt dokument inneholder denne rapporten "levende" linker.

Oppdragsgiver

Bærum kommune

Tilgjengelighet

Dokumentet er offentlig tilgjengelig.

Andre BioFokus rapporter kan lastes ned fra:

<http://biolitt.biofokus.no/rapporter/Litteratur.htm>

BioFokus: Gaustadallèen 21, 0349 OSLO
Telefon 2295 8598

E-post: post@biofokus.no Web: www.biofokus.no

Forord

Stiftelsen BioFokus har på oppdrag fra Bærum kommune, foretatt naturtypekartlegging på Bærum-siden av Lysakerelva mellom Bærumsveien i sør og Nadderudveien i nord. Anders Thylén har vært prosjektansvarlig hos BioFokus, og Per Marstad har bidratt i felt i forbindelse med kartlegging av sopp. Kari Sagbakken har vært vår kontaktperson hos Bærum kommune, og BioFokus takker for godt samarbeid med oppdragsgiver. Øystein Røsok hos Fylkesmannens miljøvernavdeling har også gitt verdifulle innspill til arbeidet.

Denne rapporten har som mål å oppsummere naturverdiene og betydningen for biologisk mangfold knyttet til de enkelte delområdene og til Lysakervassdraget som helhet. Den gir imidlertid ikke en fullstendig oversikt over forekommende arter. En slik oversikt ville kreve svært stor kartleggingsinnsats.

Oslo, 14. desember 2015

Anders Thylén, BioFokus

Dødvedik edelløvsskog innenfor undersøkelsesområdet langs Lysakerelva.

Sammendrag

Med bakgrunn i kommunedelplan for Lysaker- og Sørkedalsvassdraget samt Fylkesmannens innsigelse til denne planen, har Stiftelsen BioFokus på oppdrag fra Bærum kommune foretatt detaljert naturtypekartlegging på Bærum-siden av Lysakerelva mellom Bærumsveien i sør og Nadderudveien i nord. Arealer som i utkast til kommunedelplan er markert både som boligbebyggelse (gule) og bevaring naturmiljø (H560) er prioritert for kartlegging.

Skogen i lisen langs Lysakerelva danner en sammenhengende skogsbekkekløft mellom Bogstadvannet og fjorden. Naturverdiene er knyttet til gammel og dødvedrik skog på kalkgrunn, i hovedsak grandominert blandingskog med stort innslag av edelløvtrær, herunder mindre partier med den utvalgte naturtypen kalklindeskog. Skogsbekkekløften sett under ett (inkludert Oslo-siden) er et stort sammenhengende område med svært sjeldne naturtyper og høy (nasjonal) verneverdi.

Naturverdiene for de ulike delområdene og de enkelte eiendommene varierer en del. Selv isolert sett er det likevel betydelige verneverdier på en stor del av eiendommene. Det er ikke registrert nye naturtyper i området, men de gamle lokalitetene er beholdt. Det er fem naturtypelokaliteter som berører undersøkelsesområdet, hvorav en med A-verdi og fire med B-verdi. Eksisterende naturtypeavgrensninger er oppdatert for å inkludere arealer som har vesentlige naturverdier i dag, eller som er vurdert å ha en viktig verdi som buffersone for disse verdiene. Arealer som ikke innehar noen av disse kvalitetene er fjernet fra avgrensningene. Innenfor undersøkelsesområdet er det i tillegg registrert et betydelig antall rødlistarter, og det er et stort potensial for ytterligere rødlisteforekomster.

Mange steder er skråningen bratt og smal og avstandet fra eksisterende bebyggelse ned til viktige naturverdier er kort. Naturverdiene er ofte avhengige av intakte økosystemer og er sårbare for påvirkning. Det er derfor viktig å ivareta mest mulig av intakt skog, selv om det lokalt kan være ungsog med færre naturkvaliteter. Påvirkning fra tomtene strekker seg allerede i dag langt nedover skråningene i naturtypelokalitetene. Slik påvirkning består bl.a. i større og mindre hogster, reduksjon i dødvedmengder, kanteffekter, dumping av hage- og hogstavfall, utvidelse av plen/hage og spredning av fremmedarter og ugressarter.

Bygging av hus lenger ned på tomtene enn i dag vil medføre både direkte arealinngrep i verdifull natur samt at sekundær påvirkning (som omtalt ovenfor) flyttes enda nærmere elva.

For å bevare eksisterende naturverdier anbefaler BioFokus at revidert naturtypeavgrensning legges til grunn for arealbruken i kommunedelplanen, og at boligbygging ikke tillates innenfor naturtypelokalitetene.

Innhold

1	INNLEDNING	6
1.1	BAKGRUNN	6
1.2	OPPDRAG OG PRIORITERINGER	6
2	GJENNOMFØRING	8
2.1	METODE	8
2.2	INNSAMLING OG BEHANDLING AV DATA	8
2.3	BEHANDLING AV GAMLE DATA	8
2.4	ARTSMANGFOLD	8
3	RESULTATER	9
3.1	VERNEVERDI I OVERORDNET SAMMENHENG	9
3.2	NATURTYPER	9
3.3	ARTSMANGFOLD	14
3.4	FREMMEDE ARTER OG ANNEN NEGATIV PÅVIRKNING FRA OMGIVELSENE	16
4	DELOMRÅDER	17
4.1	WILSES VEI 3-7	17
4.2	WILSES VEI 11-25	18
4.3	VOLL TERRASSE 5-15	19
4.4	VOLL TERRASSE 17-35	20
4.5	VOLL TERRASSE 37-43	21
4.6	RUGLANDSVEIEN 71-105	22
5	OPPSUMERING OG ANBEFALINGER.....	24
6	REFERANSER	26
	VEDLEGG 1. NATURTYPEBESKRIVELSER	27

1 Innledning

1.1 Bakgrunn

Kommunestyret i Bærum vedtok 18.6.2014 kommunedelplan for Lysaker- og Sørkedalsvassdraget, og angir der del av berørte boligeiendommer ned mot elven som boligbebyggelse med hensynssone – bevaring naturmiljø. Fylkesmannen leverte innsigelse til planen, og sier der at del av boligeiendommene skal angis som grønnstruktur –naturområde.

Fylkesmannen innkalte partene til meklingsmøte den 3. november 2014. I dette møtet ble det bestemt at naturverdiene på boligtomtene mellom Wilses vei 3 og Ruglandveien 93 skal kartlegges nærmere.

Utdrag fra Fylkesmannens protokoll:

«Konklusjon og videre framdrift:

«Før Fylkesmannens miljøvernnavdeling revurderer sin innsigelse, er det viktig med en detaljert kartlegging inne på de enkelte eiendommene. Kartleggingen vil også legge grunnlag for grenser oppe på platået og i skråningen. Bærum kommune sørger for at det blir gjennomført en detaljert kartlegging hvor særskilte naturverdier på de berørte boligeiendommene blir registrert. Der det er spesielle naturverdier ønsker kommunen at disse reguleres grønt, der det ikke er spesiell verdifull vegetasjon vises tomtene som bolig med hensynssone. Partene møtes igjen når naturverdiene er kartlagt.»

BioFokus har fått i oppdrag fra Bærum kommune å gjøre en detaljert kartlegging av naturverdiene i det aktuelle området.

1.2 Oppdrag og prioriteringer

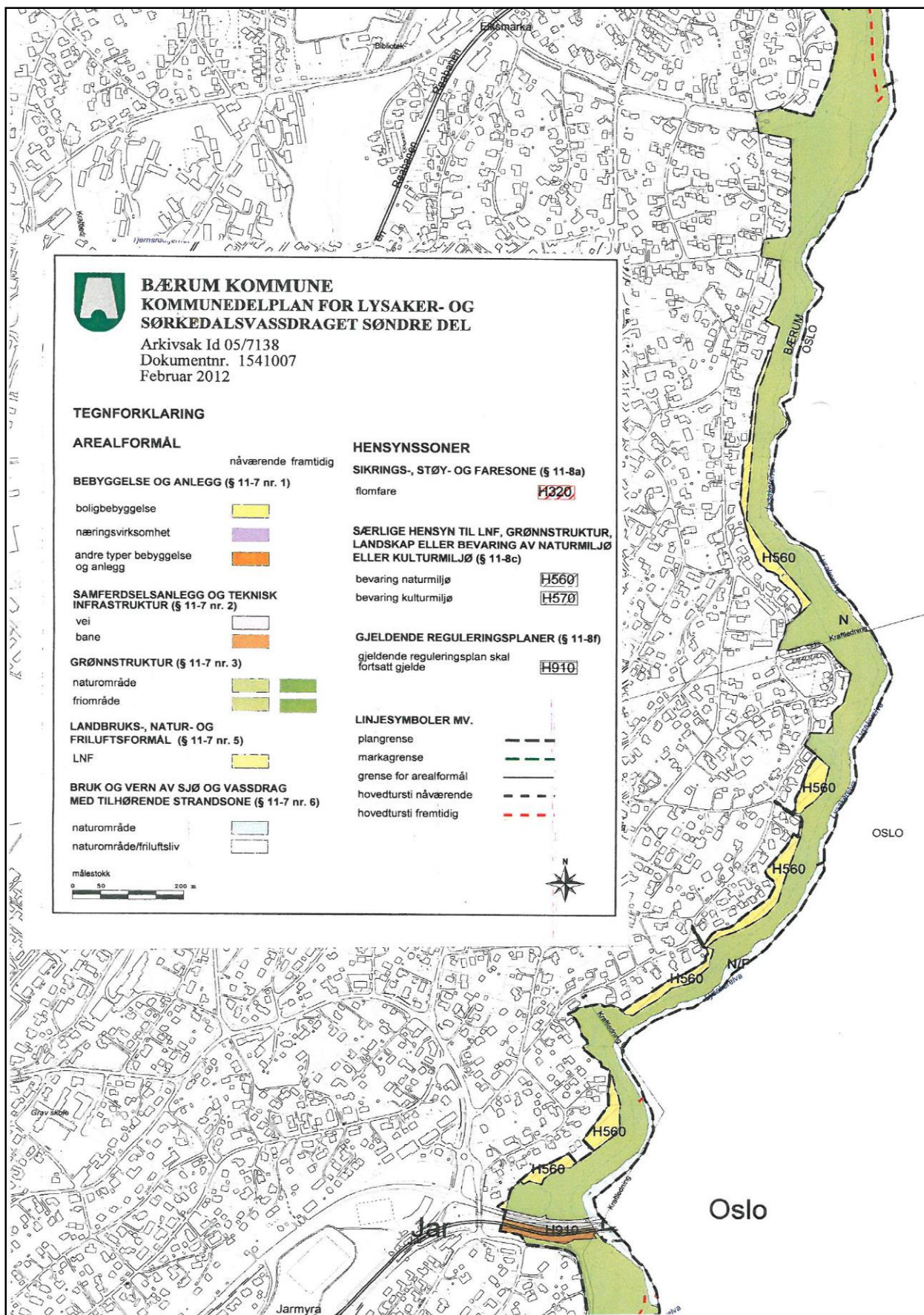
Oppdraget omfatter kartlegging av naturtyper iht. DN-håndbok 13 (Miljødirektoratet 2007 samt 2014) samt kartlegging av rødlistearter og andre viktige arter i forvaltningssammenheng.

Arealer som i utkast til kommunedelplan er markert både som boligbebyggelse (gule) og bevaring naturmiljø (H560) er prioritert for kartlegging. Det innebærer at kartleggingen i hovedsak er utført inne på private eiendommer på strekningen. Kartleggingen har i hovedsak foregått på følgende delstrekninger:

- Wilses vei 3-7
- Wilses vei 11-25
- Voll terrasse 5-43 (vil i omtalen i kap. 4 bli delt på 5-15, 17-35 og 37-43)
- Ruglandveien 71-105

For hvert av disse delområdene skal det gis en beskrivelse av naturverdier innenfor delområdet, men også en vurdering av betydningen området har for bevaring av naturverdier på respektive naturtypelokalitet og for bekkeløfta som helhet. Konsekvensen av full boligutnyttelse i henhold til politiske vedtak, skal også vurderes.

I forutsetningene for oppdraget er det også angitt at karplanter og sopp skal prioriteres hva gjelder artsregistreringer. Elementer som kan påvirke verneverdiene negativt, slik som forekomster av svartlistearter, dumping av hageavfall, og forsøpling, skal også kartlegges.

Figur 1:Utkast til kommunedelplan for Lysakervassdraget. De gule arealene merket H560 er de som har vært prioritert for kartlegging i oppdraget.

2 Gjennomføring

2.1 Metode

Metoden for naturtypekartlegging følger DNS håndbok 13, revidert utgave (Direktoratet for Naturforvaltning 2007). Det henvises til denne og da spesielt kapitlene 2 - 6 for en nærmere redegjørelse av kriterier for utvelgelse av naturtyper og verdisetting av dem. Systemet for verdisetting har tre verdikategorier: Svært viktig – A, Viktig – B, Lokalt viktig – C. I forbindelse med revidering av DN-håndboka er det utarbeidet utkast til nye faktaark for alle naturtyper (Miljødirektoratet 2014). De nye faktaarkene er brukt i vurderingen av naturtypelokalitetene.

2.2 Innsamling og behandling av data

I forkant av feltarbeidet er det gjennomgått en del kart og sentrale databaser (bl.a. Naturbase, geologiske kart og Artskart) for å avdekke potensielt interessante områder og spesielt hensynskrevende artsforekomster.

Feltarbeid er blitt gjennomført av Anders Thylén i løpet av tre feltdager i juni og september, hhv. 19/6, 30/6 og 29/9. På befaringen i september var også soppeksperter Per Marstad med og utførte soppregristreringer.

Alle naturtypelokalitetene er fra tidligere registrert i Naturbase. Faktaarkene for hver naturtypelokalitet er revidert i Natur2000 (Borch og Wergeland Krog 2000) i gjeldende versjon av Bærumsbasen for eksport til Naturbase. Naturtypeavgrensninger er produsert som SOSI-filer og er oversendt Fylkesmannen/DN sammen med egenskapsdataene, for å gjøres tilgjengelig i Naturbase.

2.3 Behandling av gamle data

Undersøkellesområdet består nesten i sin helhet av tidligere kartlagte naturtypelokaliteter. Alle lokalitetene er kvalitetssikret mhp. avgrensning, naturtype, beskrivelse og verdisetting. Gamle lokaliteter som er videreført har beholdt samme ID-nummer i Natur2000 og samme BN-nummer i Naturbase, men avgrensning og beskrivelse er oppdatert.

2.4 Artsmangfold

Alle rødlistearter er angitt iht. Norsk rødliste for arter fra 2015 (Henriksen og Hilmo 2015). Ved rødlisting av en art vurderes både artens nåværende status og hvor mye dens norske forekomster har avtatt, avtar eller forventes å avta. En art vurderes på følgende skala: *kritisk truet* CR, *sterkt truet* EN, *sårbar* VU, *nær truet* NT, *datamangel* DD eller *livskraftig* LC. Arter vurdert til de tre kategoriene CR, EN eller VU omtales som *truede arter*, mens arter vurdert som LC ikke er rødlistet. Svartlistearter følger gjeldende svarteliste (Gederaas et al. 2012).

Rødlistearter, svartlistearter og en del andre signal- og karakterarter som er kartlagt gjennom prosjektet er gjort tilgjengelig i Artskart (Artsdatabanken & GBIF Norge 2015) via BioFokus sin egen Artsbase (BAB).

3 Resultater

3.1 Verneverdi i overordnet sammenheng

Som en sammenhengende bekkekløft med sammenhengende naturtypekvaliteter fra innsjø (Bogstadvannet) til fjord, med sammenhengende gammelskogs- og rikskogskvaliteter, og med et stort antall rødlistearter fra forskjellige organismegrupper, så må Lysakervassdraget i et potensielt skogvernesammenheng konstateres å ha minimum nasjonal verdi (***) i gjeldende metodikk for skogvernsvurdering).

Bekkekløfter er en sjelden naturtype i seg selv, og enda mer sjelden i slike tettstedsnære områder. Gammel og dødved-rik bar- og edelløvsskog på baserik (kalk)berggrunn er også svært sjeldent. I et så smalt naturområde som bekkekløften langs Lysakerelva utgjør, så er størrelse og arrondering viktige parametere for å ivareta disse naturverdiene.

3.2 Naturtyper

Eksisterende naturtypelokaliteter er beholdt, men det er gjort endringer både i beskrivelser og avgrensninger. Det er ikke kartlagt nye lokaliteter. Naturtypetilhørighet er beholdt fra tidligere da disse vurderes å betegne lokalitetene på best måte. Begrepet kalkskog ville imidlertid også kunne ha passet for flere av lokalitetene. Reviderte avgrensninger vises i figur 2-5, og fullstendige lokalitetsbeskrivelser finnes i vedlegg 1. Følgende naturtypelokaliteter finnes på strekningen:

455, Jarfyllingen nord, BN00046106.

Rik blandingsskog i lavlandet, B-verdi. Grandominert blandingsskog med en god del edelløvtrær. Relativt mye død ved, og gode forekomster av rødlistede vedlevende sopp.

453, Wilses vei N, BN00046105.

Rik edelløvsskog, B-verdi. Alm, lind- og askdominert skog, stedvis grov skog med en del død ved.

451, Ullern mølle SV, BN00046103

Rik blandingsskog i lavlandet, B-verdi. Grandominert blandingsskog med en god del edelløvtrær. Relativt mye død ved,

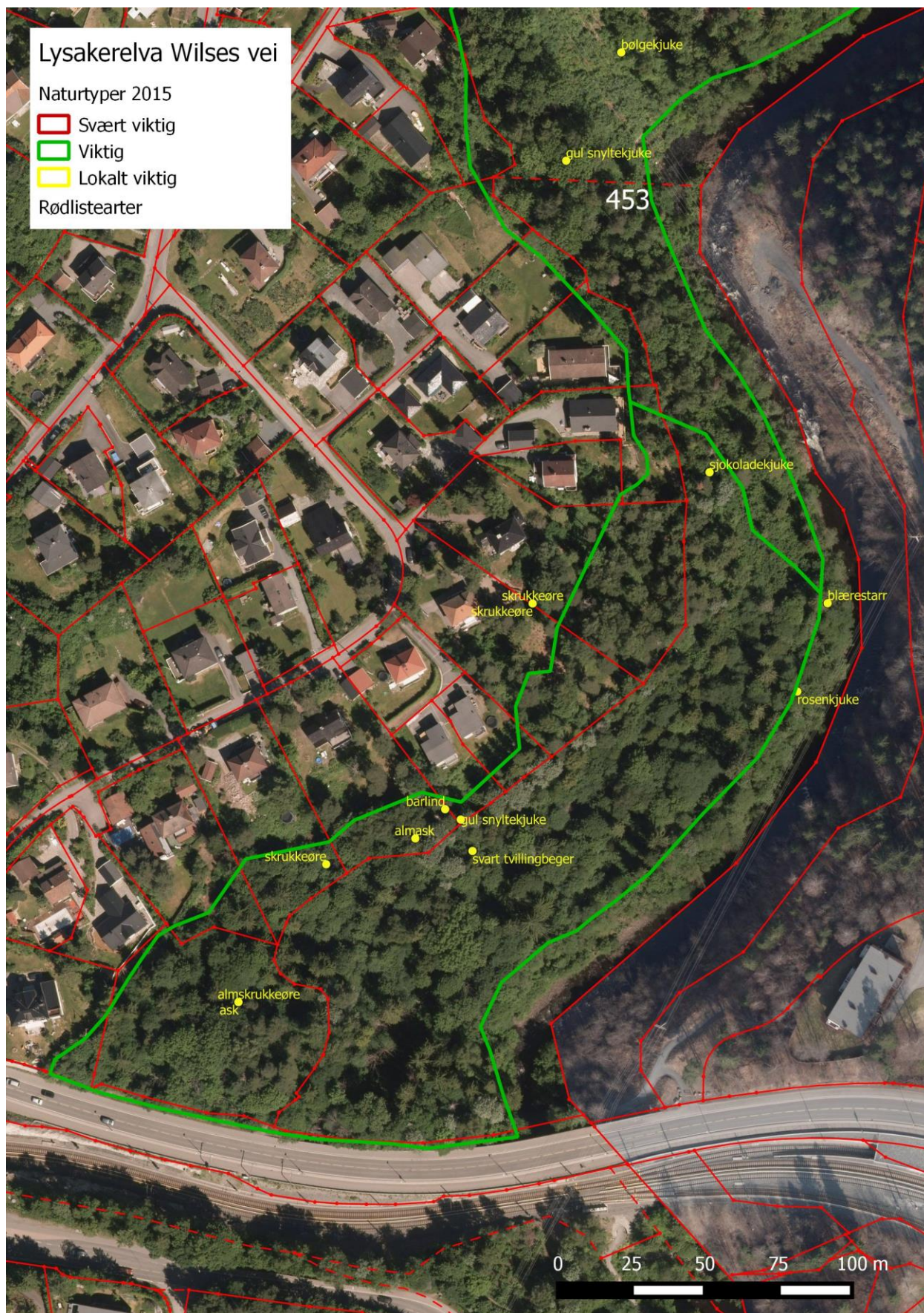
459, Ullern mølle V, BN00046109

Rik edelløvsskog, A-verdi. Alm, lind- og askdominert skog, stedvis grov skog med mye død ved og høy luftfuktighet. Her finnes mindre partier med den utvalgte naturtypen kalklindskog. Sjelden moseflora og mange rødlistearter.

442, Røa mølle V, BN00046100

Rik blandingsskog i lavlandet, B-verdi. Grandominert blandingsskog med en god del edelløvtrær. Relativt mye død ved,

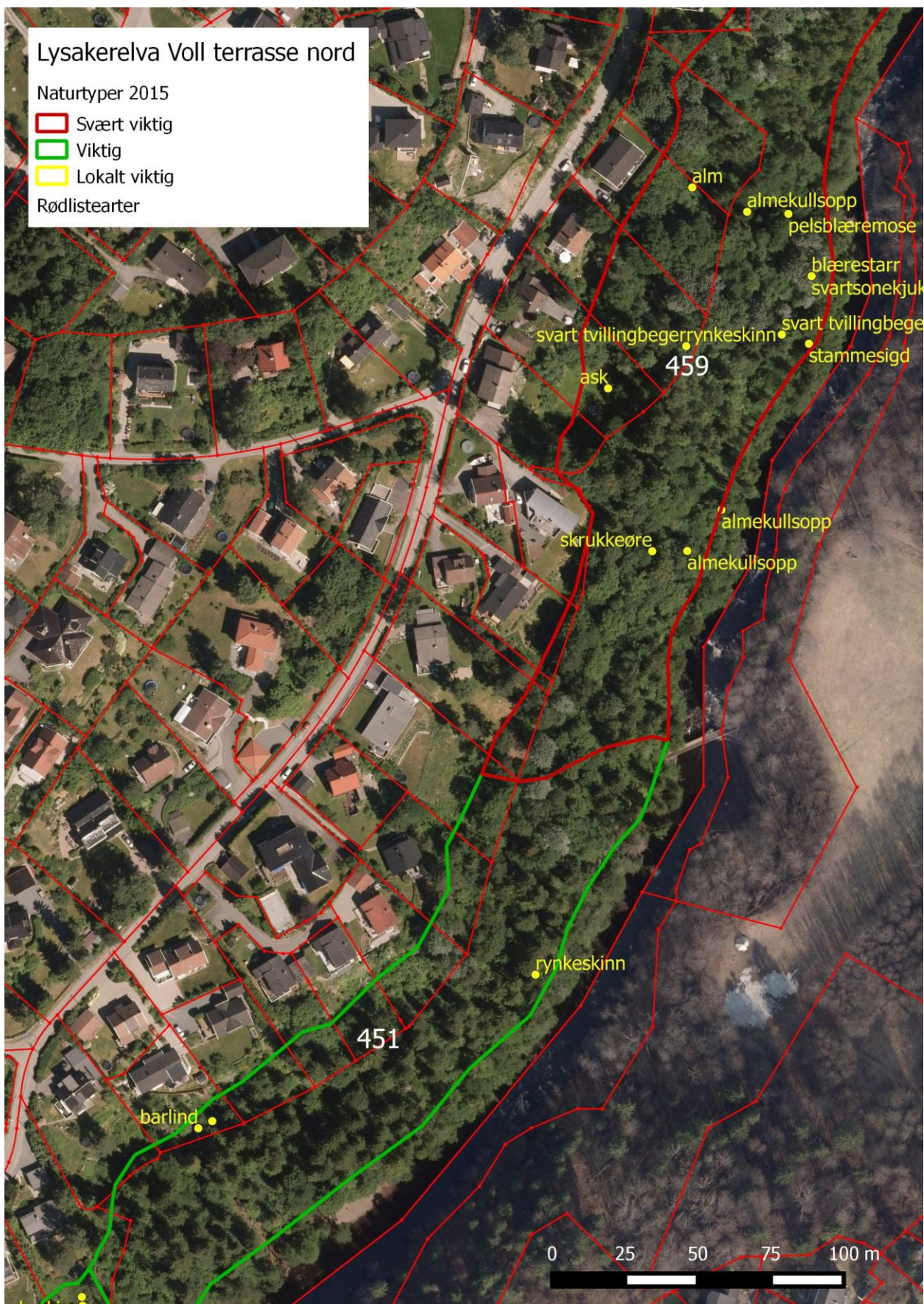
For de fleste lokalitetene er naturverdiene og naturkvalitetene størst nedover i skråningen, mens de øverste delene på de private eiendommene er noe mer påvirket av ulike typer aktivitet, som hogster, hageskjøtsel etc. Likevel er det mange steder tydelige kvaliteter også i de øvre delene – med rik bakkevegetasjon, eldre trær, død ved m.m. Dette beskrives nærmere for hvert delområde i kap. 4.

Figur 2: Lysakerelva. Naturtypeavgrensninger og forekomster av rødlistearter i og ved delområdene Wilses vei 3-7 og 11-25. Tynne røde linjer viser eiendomsgrenser. Tall i hvitt angir naturtypelokalitet.

Figur 3: Lysakerelva. Naturtypeavgrensninger og forekomster av rødlistearter i og ved delområdet Vull terrasse 5-15. Tynne røde linjer viser eiendomsgrenser. Tall i hvitt angir naturtypelokalitet.

Figur 4: Lysakerelva. Naturtypeavgrensninger og forekomster av rødlistearter i og ved delområdene Vull terrasse 17-35 og 37-43. Tynne røde linjer viser eiendomsgrenser. Tall i hvitt angir naturtypelokalitet.

Figur 5: Lysakerelva. Naturtypeavgrensninger og forekomster av rødlistearter i og ved delområdet Ruglandveien 71-105. Tynne røde linjer viser eiendomsgrenser. Tall i hvitt angir naturtypelokalitet.

3.3 Artsmangfold

Innenfor naturtypelokalitetene langs Lysakerelva er det registrert et betydelig antall rødlistede og truede arter. Akkurat som for naturkvalitetene omtalt i forrige avsnitt, så er de fleste funnene av rødlistearter gjort sentralt i lokalitetene i selve skråningen. Dette gjelder framfor alt arter i høye trusselkategorier, mens enkelte NT-arter samt treslagene alm og ask (begge VU) også er forholdsvis vanlige i de øvre delene (se tabell 1 og omtaler i kap. 4). Tabellen viser funn både fra feltarbeidet i 2015 og eldre funn hentet fra Artskart.

Områder med både rik berggrunn, rik bakkevegetasjon og mye gammelskogselementer har generelt stor potensial for truede arter fra mange organismegrupper. Indre Oslofjord er på nasjonalt plan også å anse som en "hotspot-region" (område med stor konsentrasjon av arter generelt og sjeldne/rødlistede arter spesielt) for sørøstlige og varmekjære arter. Med bakgrunn i dette er det sannsynlig at påvist arts mangfold langs Lysakerelva er "toppen av isfjellet" og at det finnes betydelig flere sjeldne og rødlistede arter i området. Det er i området f.eks. ikke gjort noen undersøkelser av insekter eller andre hvirvelløse dyr.

Tabell 1: Rødlistearter i planområdet langs Lysakerelva i Bærum. For RL-kategorier se kap. 2.4.

Artsgruppe	Vitenskaplig navn	Norsk navn	Seneste funn	RL	Lokalitet/delområde
Karplanter	Ajuga reptans	krypjonsokkoll	2013	EN	442. Forvillet fra hage.
Karplanter	Asarum europaeum	hasselurt	2003	VU	442
Karplanter	Carex rhynchophylla	blærestar	2003	VU	Elvestrengen ved 455 og 459.
Karplanter	Fraxinus excelsior	ask	2015	VU	455, 453, 442, 459 / W.v.3-7, W.v.11-25, V.t.5-15, V.t.37-43
Karplanter	Taxus baccata	barlind	2015	VU	455, 451 / W.v.3-7, V.t.17-35, R.v.71-105
Karplanter	Ulmus glabra	alm	2015	VU	455, 453, 442, 459 / W.v.3-7, V.t.5-15, V.t.17-33, V.t.37-43, R.v.71-105
Moser	Dicranum viride	stammesigd	2005	NT	459
Moser	Frullania bolanderi	pelsblæremose	2005	VU	459
Sopp	Antrodia citrinella	gul snyltekjuke	2015	VU	455 / W.v.3-7
Sopp	Auricularia mesenterica	skrukkeøre	2015	NT	455, 453, 451, 459 / W.v.3-7, W.v.11-25, V.t.17-35
Sopp	Fomitopsis rosea	rosenkjuka	2007	NT	455
Sopp	Hypoxylon vogesiacum	almekullsopp	2015	NT	459 / V.t.37-43
Sopp	Junghuhnia collabens	sjokoladekjuka	2015	VU	455
Sopp	Phellinus nigrolimitatus	svartsonekjuka	2000	NT	459
Sopp	Phlebia centrifuga	rynkeskinn	2015	NT	451, 459, 442 / V.t.5-15, V.t.37-43
Sopp	Rhodotus palmatus	ferskenpote	2015	EN	459
Sopp	Spongiporus undosus	bølgekjuka	2004	NT	453 / V.t.5-15

Karplanter, sopp, moser og lav

Rik berggrunn i området gir grunnlag for rike vegetasjonstyper og en forholdsvis rik karplanteflora. Edelløvskog med alm, ask og lind er vanlig i området. Alm og ask (begge rødlistet som VU) forekommer stort sett i alle delområder i planområdet. Disse treslagene er forholdsvis vanlige rundt indre Oslofjord, men store forekomster langsmed hele bekkekløften på begge sider gjør at Lysakervassdraget er et svært viktig område for både artene i seg selv, deres følgearter og for alm/ask-dominerte vegetasjonstyper. Basekrevende lågurter og høystauder som f.eks. trollbær, storkonvall, kranskonvall, breiflangre, blåveis, myskegras og skogsvinerot finnes spredt. Tett kronesjikt medfører imidlertid at feltsjiktet ofte er sparsomt. Av rødlistede karplanter utover alm og ask er hasselurt (VU) og krypjonsokkoll (EN) funnet i området. Begge artene dyrkes også i hager, og forekommer forvillet som hageflyktinger. Forekomsten av krypjonsokkoll antas i området å være forvillet, mens funnet av hasselurt muligens kan være hjemlig. Nede inntil elva er det enkelte steder funnet blærestarr og skogsøtgras (begge VU, sistnevnte kun registrert på Oslo-siden). Lenger nedstrøms langs vassdraget er det tidligere også registrert kjempestarr (EN).

Av moser forekommer pelsblæremose og stammesigd (begge VU), to sjeldne arter med begrenset utbredelse i Norge. Begge er knyttet til løvskogsmiljøer med høy luftfuktighet. Ved Lysakerelva er de funnet i de mest humide områdene nærmest elva, og det er lite potensial for ytterligere funn i de øvre delene av lia. Tilsvarende gjelder oreblæremose (EN), en art som foreløpig kun er funnet på Oslo-siden. På Oslo-siden er det også registrert grønnsko (NT). Det er en art som vokser på liggende død ved av gran, og det er et visst potensial for denne i undersøkelsesområdet, selv om den ikke er dokumentert her.

Figur 6: Rødlistearter langs Lysakerelva. Venstre: Skrukkeøre (NT) vokser på døde stubber og stokker av alm og ask, og er funnet flere steder i undersøkelsesområdet. Høyre: Per Marstad dokumenterer ferskenpote (EN), en art som kun har 13-14 kjente forekomster i Norge.

Med mye død ved av ulike treslag er området godt egnet for vedlevende sopp. Det er bl.a. funnet flere sårbare samt en sterkt truet art. Sjokoladekjuke og gul snyltekjuke (begge VU) er knyttet til gran og er funnet på granlæger i lokalitet 455, førstnevnte nært inntil eiendommene i Wilses vei 9-15 og sistnevnte inne på privat eiendom i Wilses vei 3-7. Ferskenpote (som for øvrig kun har ca 13 kjente forekomster i Norge) vokser på læger av alm ned mot elva i lokalitet 459. Av mindre sjeldne rødlistearter knyttet til gran og edelløvtrær er det gjort en god del funn i området, også i de øvre delene på private eiendommer. På gran er det her flere forekomster av rynkeskinn og bølgekjuke (begge NT). På alm /ask er det framfor alt den relativt vanlige følgearten skrukkeøre (NT) som

forekommer flere steder nært opp mot bebyggelsen, men det er også et par funn av almekullsopp (NT) og svart tvillingbeger, sistnevnte på lind.

Med kalkrik grunn og gode forekomster av lind og hassel er det god potensial for sjeldne og rødlistede arter av mykorrhiza-sopp og andre markboende sopp. Det ble imidlertid funnet lite ved befarings i september 2015. Mangel på funn kan bero på at soppene fruktifiserer uregelmessig (iblant med flere års mellomrom) og at 2015 ikke var et godt soppår i denne regionen. I tilsvarende naturtyper på Oslosiden er det tidligere registrert bl.a. kokskremle og kjempeslørsopp (begge NT), typiske kalkskogsarter som potensielt også kan finnes innenfor undersøkelsesområdet.

Vilt

Vilt har egentlig ikke vært en del av oppdraget. Som et viktig område for framfor alt fugl, så vil temaet likevel ha noe betydning for verneverdien totalt sett. Med gammel, rik og variert skog er området godt egnet for eksempelvis hakkespetter og sangere. Dvergspett forekommer, sammen med bl.a. bøksanger, gulsanger, kjernebiter og vintererle. Det er også ved befarings observert flere hi av grevling eller rev.

3.4 Fremmede arter og annen negativ påvirkning fra omgivelsene

Nærheten til bebyggelse, private hager og veier i nærområdene til Lysakerelva gjør at bekkekløften er utsatt for spredning av fremmede og svartelistede arter. Det er fremst i de øvre delene, nærmest opparbeidede hager, at disse artene opptrer i større mengder. Unntaket er mongolspringfrø som i større grad forekommer i de fuktigere partiene nærmere elva. Mange av artene er plantet som hageplanter, eller forekommer som ugress i hager, og sprer seg derfra. Hageavfall som dumpes nede i skogkanten bidrar effektivt til raskere spredning inn i skogen. Svartlistearter og andre problemarter som er registrert i området vises i tabell 2. Det er imidlertid trolig at en del forekomster er oversett ved kartleggingen, og at listen dermed ikke er fullstendig.

Tabell 2: Svartlistearter funnet i undersøkelsesområdet langs Lysakerelva. Status viser til økologisk risikovurdering i Norsk svarteliste (Gederaas et al 2012). SE= svært høy risiko, HI= høy risiko.

Vitenskaplig navn	Norsk navn	Status	Lokalitet/delområde
<i>Amelanchier spicata</i>	blåhegg	SE	455 / W.v.11-25
<i>Barbarea vulgaris</i>	vinterkarse	SE	455 / W.v.3-7
<i>Bunias orientalis</i>	russekål	HI	451 / V.t.17-35
<i>Cotoneaster</i> sp.	mispler	SE	459 / V.t.37-43
<i>Cyanus montanus</i>	honningknoppurt	HI	455, 453 / W.v.3-7, W.v.11-25, V.t.5-15
<i>Impatiens parviflora</i>	mongolspringfrø	SE	459, 442
<i>Laburnum anagyroides</i>	gullregn	SE	455, 453 / W.v.11-25, V.t.5-15
<i>Lupinus polyphyllus</i>	hagelupin	SE	451 / V.t.17-35
<i>Lysimachia nummularia</i>	krypfredløs	HI	455, 451 / W.v.3-7, V.t.17-35
<i>Lysimachia punctata</i>	fagerfredløs	HI	459 / V.t.17-35
<i>Sambucus racemosa</i>	rødhyll	HI	451 / V.t.17-35
<i>Solidago canadensis</i>	kanadagullris	SE	453, 451 / V.t.5-15, V.t.17-35
<i>Vinca minor</i>	gravmyrt	SE	453, 451, 459 / V.t.5-15, V.t.17-35, V.t.37-43

Utover svartlistearter er også skvallerkål en problemart mange steder. Den er opprinnelig fremmed, men er innført før år 1800, og er dermed ikke aktuell for svartlisting. Den forekommer ofte som ugress, og sprer seg gjerne inn i skog, hvor den kan danne tette

bestand også i relativt skyggefulle miljøer. Den kan ofte være et problem i edelløvskog nær bebyggelse. Arten finnes i flere av delområdene langs Lysakerelva.

Dumping av hage- og hogstavfall forekommer i større eller mindre grad ved de fleste av eiendommene i området. I tillegg til å bidra til spredning av fremmedarter så kan slike hauger medføre at både felt- og bunnsjukt og marklevende sopp blir lokalt "kvelet".

Flere steder er det også dumpet ulike typer av fyllmasser og skrot ned i skråningen, alt fra jordmasser, stein, tegl, impregnert trevirke, metallskrap, til bilbatterier. Se kommentarer under de enkelte delområdene.

4 Delområder

4.1 Wilses vei 3-7

Beskrivelse

Arealet består i hovedsak av en bratt skråning, men spesielt i østre del er også noe av det flate partiet ovenfor del av undersøkelsesområdet. Vegetasjonen er dominert av løvtrær som hassel, alm og ask i de øvre delene, mens de nedre delene har blandingsskog av gran og løv. I de øvre delene av skråningen har det vært en del hogster, og skogen er for det meste ung og kommet opp etter hogst, men med enkelte eldre trær innimellom. I skråningen i nordøstre del (nr.7) er det storvokst men lite sjuktet skog med en del stående og liggende død ved av ulike treslag. På flaten i nordøst står en del eldre furuer, til dels på skjøttet gressmark. Av rødlistearter er det store forekomster av alm og ask, og enkelte funn av skrukkeøre, barlind og gul snyltejuka.

Det er påført en del fyllmasser/leirmasser ned i skråningene. På alle tomtene er det dumpet mye kvist- og hageavfall ned i skogen/naturtypelokaliteten. Flere steder er det også dumpet trebord, trolig impregnert, metallskrap og annet skrap. Det er relativt store forekomster av fremmedarter / problemarter som vinterkarse, dagfiol, honningknoppurt og skvallerkål på de opparbeidede delene, med noe spredning nedover i skogkanten.

Figur 7: Wilses vei 3-7. Venstre: Tydelig grense mellom opparbeidet tomt og skog. Flater til dels opparbeidet med hjelp av fyllmasser. Store enkeltfuruer oppe på tomta. Høyre: Dumping av hogstavfall og impregnert trevirke i skogkanten.

Verneverdi

Det er en forholdsvis tydelig grense mellom opparbeidet areal og skogsmark på det meste av området, og det er i hovedsak der grensen for naturtypelokaliteten (455, B-verdi) er satt. Grensa er flyttet noe ned ift. tidligere avgrensning for å utelate tydelig opparbeidet areal. Ungskog nedenfor "knekken" på toppen av skråningen er inkludert i lokaliteten, fordi dette arealet er viktig for verneverdiene lenger ned. I nordøst er enkeltstående storvokste furuer

på opparbeidet areal ikke inkludert i skogbiotopen. De har en viss naturverdi og kunne muligens vært registrert som naturtypen store gamle trær, men er vurdert ikke å oppfylle kravene for avgrensning.

I skråningen nedenfor eiendommene er det betydelige naturverdier (sterk B-verdi) knyttet til gammel, dødvedrik og kalkrik skog med mange forekomster av rødlistede arter. Den litt bredere elvesletta sør i området har også spesielle verdier knyttet til det rike elvenære miljøet.

Konsekvens av full boligutnyttelse

Spesielt i østre del er skråningen smal og bratt ned mot elvesletta. Utbygging her vil medføre påvirkning langt ned mot elva. I skråningen på selve tomten (innenfor naturtypeavgrensningen) er det også klare naturverdier med gamle trær, død ved og forekomster av rødlistearter, som ville bli direkte berørt ved en full utbygging.

I vest er avstandet til elva noe større. Skråningen er likevel bratt, og det er kort avstand fra ung og påvirket skog i øvre del av skråningen til eldre naturskog nedenfor. Utbygging utover terrengkanten/naturtypeavgrensningen vil dermed også ha negativ effekt på verneverdiene.

4.2 Wilses vei 11-25

Beskrivelse

Området består hovedsakelig av et relativt flatt parti med brattere skråning opp mot bebyggelsen i vest og ned mot elva i øst. Vegetasjonen på flaten består av barskog dominert av gran, bjørk og furu, til dels med oppslag av ung hassel og ask. Feltsjiktet er svakt lågurtpreget med blåbær og urter som skogsveve, liljekonvall, knollerteknapp, tveskjeggveronika og fingerstarr. Skogen er delvis flersjiktet, åpen og engpreget. Den er plukkhogd og ser ut til å bli regelmessig skjøttet ved uttak av enkelttær og rydding av oppslag og løvkraft. Opp mot husene er skogen noe mer åpen og påvirket, og i stor grad omlagt til hagebruk. I kanten mot øst samt nord i området hvor terrenget blir brattere blir skogen tettere og mer naturlig.

Ask finnes i området, trolig også noe alm. Skrukkeøre skal være funnet her tidligere, men angitt med liten presisjon, og er dermed usikkert om innenfor området. Sjokoladekjuke (VU) er funnet på granolag tett utenfor området i øst.

Spesielt i de øvre delene mot bebyggelsen er det mye fremmedarter med bl.a. mye gullregn, akeleie og blåhegg. Relativt store bestand av skvallerkål og honningknoppurt finnes også lenger ned i den engpregede skogen.

Verneverdi

De arealene som er sterkest påvirket av hagebruk, plenskjøtsel m.m. mangler verneverdi og er tatt ut av naturtypeavgrensningen. Skogen ellers i området er påvirket av skjøtsel og har lite død ved. Storvokste trær av ulike treslag og forholdsvis rik bakkevegetasjon tilsier likevel en viss verdi, og arealet ville isolert sett kunne vært registrert som en C-lokalitet. Som del av et skogparti med høyere verdi (B-verdi) og som del av de sammenhengende skogene i en nasjonalt viktig bekkekløft er det likevel naturlig å inkludere skogen i lokalitetene nedenfor (455 og helt i nord så vidt inn i lokalitet 453).

Figur 8: Wilses vei 11-25. Venstre: åpen skog med grov furu og ung gran. Skvallerkål i feltsjiktet. Høyre: Skjøtsel i skogen gir stedvis opphav til bjørkehagepreg.

Nedenfor flaten (og hovedsakelig nedenfor eiendommene) fortsetter en bratt skråning ned mot elva, hvor det er store naturverdier (B) knyttet til gammel, dødvedrik og kalkrik skog med forekomster av flere rødlistede arter. På deler av strekningen er skråningen smal, og det er derfor viktig å ivareta en buffersone opp over kanten og innpå flaten.

Konsekvens av full boligutnyttelse

Full utbygging av tomtene ville isolert sett bety arealtap av lokale naturverdier. I og med at flere av eiendommene (men ikke de helt i sør og helt i nord) i hovedsak ligger oppe på et flatere parti ville en begrenset utbygging, hvor en sparer en god buffertone mot skråningskanten, her ha mindre konsekvenser for naturveridene i skråningen nedenfor, enn for de fleste andre delområdene. Full utbygging ville imidlertid også her bety utnyttelse fram til, og til dels over, kanten mot skråningen nedenfor. Det ville innebære påvirkning i form av rydding av trær, parkifisering etc. nedenfor kanten og sekundæreffekter nedover i skråningen. Dette ville redusere verneverdiene nedover i lokaliteten. Levested for sjokoladekjuke ville ikke bli direkte berørt, men ville ha stor risiko for å bli ødelagt av sekundæreffekter.

4.3 Voll terrasse 5-15

Beskrivelse

Undersøkellesområdet ligger i hovedsak i øvre del av den bratte og smale lia lia mot elva, men et par steder kommer det så vidt inn på flata ovenfor. Øverst mot bebyggelsen er vegetasjonen relativt åpen og preget av utsynshogster og hageskjøtsel, noe som på flere av eiendommene strekker seg langt ned i skråningen innenfor tidligere naturtypeavgrensning. De mest påvirkede delene utelates nå fra avgrensningen, mens de nedre og mer skogpregede partiene fortsatt er del av lokalitet 453 (rik edelløvsskog, B-verdi). I sørvest er det en del bergknauser og tørkeutsatt vegetasjon med furu, hassel og bjørk. Stedvis er det noe fyllmasser og en del ugressvegetasjon (skvallerkål), men i de halvåpne kantsonene mellom skog og opparbeidet mark er det her i partier også noe tørrbake- og engpreget feltsjikt med arter som markjordbær, knollerteknapp og hvitmaure. Mot nordøst blir vegetasjonen friskere og med mer intakt og til dels eldre skog. Flere steder er det ungskog (i stor grad oppslag av hassel og ask) etter tidligere hogster, men det er som sagt også partier med eldre skog og relativt stort innslag av dødvedelementer. Det er generelt litt rotete skog med småmosaikk mellom yngre og eldre partier, stubber og grove dødvedelementer som ligger igjen i tett oppslag av ungskog etc. På noen av eiendommene er det tydelige endringer det siste eller de siste par tiårene fra eldre skog til opparbeidet hage.

Ask vokser rikelig i store deler av området mens alm forekommer mer spredt. Helt i nordøst er bølgekjuke og rynkeskinn (begge NT) funnet på grove granlæger.

I de øvre, åpne partiene mot hagene er det stort innslag av fremmedarter og andre problemarter, som kanadagullris, gravmyrt, honningknoppurt, skvallerkål og enkelte gullregn. Jo lenger ned i skråningen tresjiktet er fjernet desto lenger ned er det spredning av fremmedarter. Flere steder er det dumpet hogst- og hageavfall utenfor eiendommene og ned i skogen.

Verneverdi

Skogen er av varierende kvalitet med omvekslende eldre og yngre skog. De deler av undersøkelsesområdet som ligger oppe på de flatere partiene overfor skråningen er så pass opparbeidet at de mangler naturverdi og er utelatt fra avgrensningen. Resterende areal ligger i den relativt smale og bratte skråningen ned mot elva. De delene av skogen som har eldre trær og dødvedinnslag har isolert sett naturtypekvalitet, hvilket også gjelder de litt tørrere engpregede skogpartiene i sørvest. Der hvor det er skogvegetasjon (også ungsog) har dette generelt betydning for naturverdiene lenger ned og er derfor del av naturtypelokaliteten videre nedover i skråningen.

Nede i skråningen er det store naturverdier (B) knyttet til rike edelløvskogstyper med betydelige forekomster av død ved og potensial for rødlistede arter av ulike organismegrupper.

Konsekvens av full boligutnyttelse

Full utbygging av eiendommene ville isolert sett bety arealtap av naturverdier på de deler hvor det er intakt eldre skog. På hele strekningen er skråningen såpass bratt og smal at full utbygging ville innebære sekundæreffekter lenger ned mot elva, med påfølgende reduksjon av verneverdi.

Figur 9: Venstre: Voll terrasse 5-15. På flere av tomtene går partiene med sterkt endret vegetasjon langt ned i skråningen. Høyre: Voll terrasse 17-35. I nordøstre del er det partier med engpreget plen og spredte eldre trær som har noe naturverdi, men som likevel er holdt utenfor naturtypeavgrensningen.

4.4 Voll terrasse 17-35

Beskrivelse

Området ligger nesten som helhet i den bratte lia med kort avstand ned til elva. Det er kun små partier i nordøst som kommer opp i noe mindre bratt lende. Grensen mellom intakt skogvegetasjon og opparbeidet hage er de fleste steder relativt tydelig på denne strekningen, og stemmer forholdsvis godt overens med tidligere naturtypeavgrensning (i hovedsak lokalitet 451 - rik blandingsskog med B-verdi, i nord fra nr 31 også inn i lokalitet 459 - rik edelløvskog med A-verdi). Et par steder er imidlertid partier med tydelig opparbeidet hage tatt ut av avgrensningen. I nordøst er det arealer med ekstensivt skjøttet plen med svakt engpreg, og med spredt tresjikt av eldre furuer og bjørker. Disse arealene har noe naturverdi knyttet til både tresjikt og feltsjikt, men ikke nok til å avgrensnes som naturtype.

Skogen på nedre del av eiendommene er i partier relativt påvirket av større og mindre hogster, og det er stedvis rotete med stubber, hogstavfall (til dels grove stokker) mellom tett oppslag av ung løvskog (til stor del hassel og noe ask). I andre deler er det mer sammenhengende storvokst skog. Vegetasjonen er rik, hovedsakelig med lågurtpreg. Alm og ask forekommer spredt i hele området. Skrukkeøre (NT) vokser på død ved av alm. Barlind (VU) er observert i området, men det er usikkert om den er opprinnelig eller forvillet fra beplantninger.

Det er en del spredning av fremmedarter fra fra hagene og et stykke inn i skogen. Her finnes til dels store forekomster av kanadagullris, hagelupin, krypfredløs, fagerfredløs, rødhyll og russekål. Det er også en del hogst- og hageavfall som er dumpet nedenfor skogkanten.

Eldre flyfoto viser at det de siste ti årene er gjennomført hogster og utvidelse av hage/plen som lokalt har redusert verneverdiene og størrelsen på naturtypelokaliteten.

Verneverdi

Skogen i området er av varierende naturkvalitet, vekslende mellom eldre skog med dødvedelementer og partier med ungskog og isolert sett lavere naturverdi. Den eldre skogen har naturverdi tilsvarende resten av lokaliteten den tilhører. Ungskogspartiene har isolert sett lavere naturverdi og har i hovedsak betydning som buffer for naturverdiene lenger ned i skråningen. Stedvis finnes også verdifulle dødvedelementer inne i ungskogspartiene. Størst mulig bredde med naturmark/skog er viktig på denne strekningen, da skråningen ned til elva er smal og da det ikke er noen tydelig "knekk" som avgrenser øvre og nedre deler.

Konsekvens av full boligutnyttelse

Full utbygging av eiendommene ville isolert sett bety arealtap av naturverdier på de deler hvor det er intakt eldre skog. På hele strekningen er skråningen såpass bratt og smal at full utbygging ville innebære sekundæreffekter lenger ned mot elva, med påfølgende reduksjon av verneverdi.

4.5 Voll terrasse 37-43

Beskrivelse

Helt i sør ligger deler av området oppe på flaten, og her er tidligere skog i stor grad endret til hage/plen. Nordover ligger området i selve skråningen mot elva, men det er en del topografisk variasjon med enkelte mindre flater og forsenkninger. Skogen består av blandingsløvskog med mye edelløvtrær som alm, ask og lønn, men også med stort innslag av boreale løvtrær, bl.a. bjørk, og generelt stor treslagsvariasjon. Vegetasjonen er av rik lågurttype med bl.a. mye breiflangre, selv om tett kronesjikt medfører et til dels glissent feltsjikt. Skogen er i stor grad to- eller flersjiktet, med et øvre tresjikt og et nedre sjikt av yngre trær, stedvis med mye liggende død ved. I de bratte øvre delene opp mot bebyggelsen er det spor etter hogster og partier med yngre skog, men også her er det innslag av eldre trær (bl.a. av alm) og dødvedelementer.

Det er store forekomster av alm og ask i området, og på død ved av alm er det funnet almekullsopp (NT). Svart tvillingbeger og rynkeskinn (NT) er i Artskart registrert innenfor området, men presisjonen på funnene er lav så det er usikkert om de befinner seg innenfor eiendommene.

Det er begrenset med fremmedarter, men det er en del spredning av skvallerkål ned i skogen, og helt nord i området er det en stor bestand av gravmyrt. Enkelte fremmede mispler finnes

også spredt. Det er dumpet hogst/hageavfall et par steder, i tillegg en del skrap og (helt i nord) impregnert trevirke.

Eldre flyfoto viser at det er de siste ti årene er gjennomført hogster og utvidelse av hage/plen sør i området som lokalt har redusert verneverdiene og størrelsen på naturtypelokaliteten. Det er også spor fra nyere hogst helt nord.

Figur 10: Voll terrasse 37-43. Venstre: Rasmark med alm. Høyre: Fylling med hogstavfall og impregnert trevirke.

Verneverdi

Alt areal innenfor naturtypeavgrensningen (lokalitet 459 – rik edelløvskog med A-verdi) har klar naturtypeverdi, selv om det aller øverste arealet med større grad av påvirkning fra hogst m.m. isolert sett har noe lavere verdi enn øvrige deler. Det er svært rike vegetasjons- og skogtyper, og den topografiske variasjonen bidrar til variasjon i naturtyper og naturkvaliteter. Nedre del av eiendommene og videre ned mot elva huser svært store naturverdier, med betydning for sjeldne og rødlistede arter knyttet både til død ved og til rikbarkstrær og luftfuktighet. Dette er altså arealer med klar A-verdi, og det er viktig å inkludere også de øverste arealene i samme avgrensning for å ivareta naturverdiene lenger ned. Avstanden fra bebyggelsen i øvre del og ned til de truede artene er kort. I tillegg er bevaring av et miljø med høy luftfuktighet viktig her, hvilket understreker betydningen av å holde vegetasjonen intakt helt opp. All trehogst, dumping av hageavfall og skrap, spredning av fremmed- og ugressarter etc. i området er svært uheldig.

Konsekvens av full boligutnyttelse

Full boligutnyttelse ville i dette området innebære direkte nedbygging av arealer svært viktige for biologisk mangfold. I tillegg ville det være svært stor risiko for sekundæreffekter, bl.a. redusert luftfuktighet, som i vesentlig grad kunne redusere verneverdiene i hele lokaliteten.

4.6 Ruglandsveien 71-105

Beskrivelse

Lang strekning med relativt smal stripe inne på eiendommene, som hovedsakelig ligger i øvre del av brattskrenten mot elva, stedvis akkurat over kanten til noe flatere mark. Naturverdiene følger skoggrensene, og stemmer i stor grad overens med tidligere naturtypeavgrensning (lokalitet 442 – rik blandingskog med B-verdi). På deler av strekningen er imidlertid partier med tydelig opparbeidet hage/plen tatt ut av avgrensningen.

Skogen består av blandingskog, i hovedsak med granddominans, men i partier større innslag av edelløvtrær som ask, alm, lønn og lind. Det er også en god del furu, hassel og boreale løvtrær som bjørk og osp. Feltsjiktet er lågurtpreget, men på tørre bergknauser og i enkelte fuktige sig er vegetasjonen henholdsvis mer tørkeutsatt og fuktighetskrevede. Mange steder

er det grov skog og fine naturskogselementer med kroklinder, store trær, grove hasselkjerr og en del død ved helt opp til grensa mot opparbeidet mark. I partier er skogen mer påvirket etter uttak av større enkelttrær eller små flatehogster. Enkelte steder er det hogd langt ned i skogen, til og med nedenfor eiendomsgrensen. På steder med eldre hogster er det ofte oppslag av ung hassel og andre løvtrær.

Figur 11: Ruglandveien. Venstre: Grove trær og død ved innenfor eiendommene. Høyre: Nylig hogst langt ned i skogslia.

Av rødlistearter forekommer alm og ask i området, men det er også god potensial for arter knyttet til død ved, både på løvtrær og gran.

Det er en del spredning av ugressarter som skvallerkål, men i mindre grad enn for øvrige delområder. På mange av eiendommene er det lagt større eller mindre hauger med hage- og hogstavfall ned mot og inn i skogkanten.

Helt i sør samt et par plasser i nord er det litt større avstand mellom dagens skoggrense og elveleiet, men på mesteparten av strekningen er skråningen smal og avstandet ned mot elva er kort.

Verneverdi

Arealer med sterkt endret mark og opparbeidet hage øverst i lokaliteten mangler verneverdi. Skogen i området har i hovedsak rike vegetasjonstyper og er for en stor del forholdsvis intakt med eldre trær, dødvedelementer etc. Disse delene har verneverdier på lik linje med naturtypelokaliteten for øvrig (B-verdi). Partier med ungskog har isolert sett mer begrenset naturverdi, men kan lokalt inneholde viktige gammelskogselementer som grove stokker etc., og er generelt viktige som buffer for naturverdiene lenger ned mot elva. Dette gjelder spesielt der lia er smal og bratt, og avstandet ned er kort. For nyere hogstflater på skogsmark (ikke opparbeidet mark) og som er omgitt av intakt skog, er det potensial for restaurering til skog på sikt. Dette er viktig da avstandet ned til elva her er svært kort.

Konsekvens av full boligutnyttelse

For mange av eiendommene er det naturtypekvaliteter helt opp til skoggrensa på eiendommen. Full boligutnyttelse her ville innebære direkte nedbygging av viktige naturverdier. På hovedparten av strekningen er den bratte skråningen mot elva svært smal, og det er kort avstand ned til viktige naturverdier utenfor eiendommene og mot elva. Full utbygging ville her medføre sekundæreffekter og forringelse av vegetasjon og verneverdier lenger ned.

5 Oppsummering og anbefalinger

Skogen i lisisiden langs Lysakerelva har klare naturverdier, både i et regionalt/nasjonalt perspektiv som del av en sammenhengende skogsbekkekløft mellom Bogstadvannet og fjorden, og mer lokalt for den enkelte naturtypelokalitet. Naturverdiene er knyttet til gammel og dødvedrik skog på kalkgrunn, i hovedsak grandominert blandingsskog med stort innslag av edelløvtrær, herunder mindre partier med den utvalgte naturtypen kalklindeskog. Skogsbekkekløften sett under ett (inkludert Oslo-siden) har også, i tillegg til betydelige areal med kalklindeskog, store forekomster av ask- og almdominerte skogtyper. Disse to treslagene er nå vurdert som sårbare på rødlisten. Området har dermed regional betydning for skogbestander av disse artene, samt ikke minst for deres følgearter. Samlet sett har området svært sjeldne naturtyper og høy verneverdi.

Naturverdiene for de ulike delområdene og de enkelte eiendommene varierer en god del. Samlet sett er det likevel betydelige verneverdier, selv isolert sett, på en stor del av eiendommene. Eksisterende naturtypeavgrensninger er oppdatert for å inkludere arealer som har vesentlige naturverdier i dag, eller som er vurdert å ha en viktig verdi som buffersone for disse verdiene. Arealer som ikke innehar noen av disse to kvalitetene er fjernet fra avgrensningene. Mange steder er skråningen bratt og smal og avstandet ned til viktige naturverdier er kort. Disse naturverdiene er ofte avhengige av intakte økosystemer og er sårbare for påvirkning. Det er derfor ofte viktig å ivareta mest mulig av intakt skog, selv om det lokalt kan være ungskog med færre naturkvaliteter. På lang sikt er fragmentering av natur den største trusselen mot naturmangfoldet, og denne effekten er til dels ekstrem i det landskapet som Lysakerelva går igjennom. Alt areal som ikke er sterkt opparbeidet og som ligger i tilknytning til denne siste resten av mer sammenhengende natur vil derfor ha en viktig funksjon for områdets naturverdier.

I tabellen nedenfor vises noen nøkkeltall og vurderinger for delområdene:

Tabell 3: Nøkkeltall for undersøkelsesområdene. RL=rødliste, SL=svartliste, kun arter som er dokumentert. Endring naturtype innebærer hvor mye naturtypearealet innenfor delområdet har økt eller minsket sammenlignet med tidligere avgrensning. Med full utbygging menes den påvirkning en full utbygging av eiendommene ville innebære.

	Antall RL-arter	Antall SL-arter	Naturtype	Endring naturtype daa	Full utbygging
Wilses v. 3-7	5 (4 VU, 1 NT)	4	Lok 455, B-verdi	- 0,5	1,5 daa direkte arealtap i B-naturtype. Sekundæreffekter i smalt belte mot elva.
Wilses v. 11-25	3 (2 VU, 1 NT)	3	Lok 455, B-verdi	- 1,1	3,1 daa direkte arealtap i B-naturtype. Sekundæreffekter nedover mot elva.
Voll t. 5-15	4 (2 VU, 2 NT)	4	Lok 453, B-verdi	- 0,9	2.2 daa direkte arealtap i B-naturtype. Sekundæreffekter i smalt belte mot elva.
Voll t. 17-35	4 (3 VU, 1 NT)	6	Lok 451/459 B/A-verdi	- 0,9	3.0 daa direkte arealtap i B/A-naturtype.

					Sekundær-effekter i smalt belte mot elva.
Voll t. 37-43	4 (2 VU, 2 NT)	2	Lok 459, A-verdi	- 0,2	3,0 daa direkte arealtap i A-naturtype. Sekundær-effekter i smalt belte mot elva.
Ruglandsv. 71-105	2 (2 VU)	-	Lok 442, B-verdi	- 2,0	5,1 daa direkte arealtap i B-naturtype. Sekundær-effekter i smalt belte mot elva.

Påvirkning fra tomtene strekker seg allerede i dag langt nedover skråningene i naturtypelokalitetene. Slik påvirkning består bl.a. i større og mindre hogster, reduksjon i dødvedmengder, kanteffekter (økt eksponering for sol og vind og dermed redusert luftfuktighet), dumping av hage- og hogstavfall, stedvis også dumping av skrap, opprettelse av plen/hage og spredning av fremmedarter og ugressarter. Bygging av hus lenger ned på tomtene enn i dag vil med sikkerhet medføre at denne type påvirkning flyttes enda nærmere elva.

For å bevare eksisterende naturverdier anbefaler BioFokus at revidert naturtypeavgrensning legges til grunn for arealbruken i kommunedelplanen, og at boligbygging ikke tillates innenfor naturtypelokalitetene.

Eldre flyfoto viser at det de siste ti årene er gjennomført hogster og utvidelse av hage/plen som lokalt har redusert verneverdiene og størrelsen på naturtypelokalitetene. Flere steder risikerer dette å skade viktige naturverdier også nedenfor inngrepene. Forutsatt at skogsmarken i partier med ungskog og mindre hogstflater er intakt og det ikke er opparbeidet hage/fylling/plen og ikke altfor mye spredning av ugress-/fremmedarter, er det generelt potensial for restaurering av skoglige naturverdier på sikt. Dette gjelder spesielt når det er intakt eldre skog på sidene.

Spredning av fremmede arter er et betydelig problem i området, og stedegen vegetasjon står i fare for å bli fortrent av innførte arter. Spredning av disse artene kommer som en direkte følge av tilkjørte fyllmasser og dumping av hageavfall i skogkanten eller inne i skogen. Hage/hogstavfall (kvist) og skrap, trevirke m.m. er ikke en naturlig del av det naturmiljøet som ønskes ivarettatt, og kan påvirke naturverdiene negativt. Kommunen bør vurdere å sette inn tiltak for å fjerne de største dumpingplassene og hindre kildene for spredning av fremmede arter. Alle tiltak i området må gjøres med stor forsiktighet for ikke å skade omgivende skoglige naturverdier.

Naturverdiene innefor naturtypeavgrensningene er sterkt knyttet til forekomsten av livsløpstrær, dvs. trær som får vokse seg gamle, dø og brytes ned naturlig på stedet. Hogst av (eldre) trær innenfor naturtypeavgrensningene bør derfor ikke tillates dersom disse kvalitetene skal ivaretas. Hogst av store trær har allerede endret forholdene vesentlig på nedre del av eiendommene. Der man tidligere hadde et forholdsvis glissent tresjikt av gran/furu er det etter hogst kommet et massivt oppslag av løvkratt, som enten krever relativt stor innsats for å holde i sjakk eller som på sikt vil danne en tett høyvokst vegg – betydelig tettere enn den opprinnelige skogen. For å unngå ytterligere slike tette oppslag er det viktig å ivareta det som er igjen av eldre trær, også ovenfor naturtypeavgrensningene. Ikke minst

gjelder dette de spredte furutrærne som står på flere av eiendommene. Engpregede plener, dvs. plener som trolig er lite gjødsle og klippes relativt sjelden, og som derigjennom har bevart en mer naturlig engvegetasjon har også en viss betydning i området. Kombinasjonen av seminaturlige, engpregede areal med spredt tresjikt av eldre furuer kan ha betydning både for å hyse et visst artsmangfold, men også som ekstra buffer mot spredning av fremmede arter og annen påvirkning for skogen nedenfor.

6 Referanser

- Artsdatabanken & GBIF Norge, 2015 Artskart, internettportal for artssøk.
<http://artskart.artsdatabanken.no/Default.aspx>
- Artsdatabanken. 2015. Artsportalen. <http://www.artsportalen.artsdatabanken.no/favicon.ico>
- Borch H, Wergeland Krog O, 2000 Natur2000.
- Blindheim, T. Og Friis, H. 2006. Naturtypekartlegging i Lysakervassdraget, Oslo og Bærum kommuner. Siste Sjanse-rapport 2006-9.
- Direktoratet for Naturforvaltning. 2007. Kartlegging av naturtyper - verdisetting biologisk mangfold, rev. utg. DN-håndbok 13.
<http://www.dirnat.no/content.ap?thisId=500031188&language=0>
- Direktoratet for Naturforvaltning. 2010. Kartlagt areal for naturtyper. Notat av 09.04.2010.
http://dnweb12.miljodirektoratet.no/nb_kvalitetssikring/bm_kvalitetssikring/BM_kvalitetssikring_naturfaglig.asp
- Miljødirektoratet for Naturforvaltning. 2015. Naturbase.
<http://geocortex.dirnat.no/silverlightViewer/?Viewer=Naturbase>
- Fremstad E, 1997. Vegetasjonstyper i Norge. NINA Temahefte 12. Norsk institutt for naturforskning, Trondheim.
- Fremstad, E. og Moen, A. 2001. Truete vegetasjonstyper i Norge. Rapport botanisk serie 2001-4, s.231.
- Gederaas, L., Moen, T.L., Skjelseth, S. & Larsen, L.-K. (red.) 2012. Fremmede arter i Norge – med norsk svarteliste 2012. Artsdatabanken, Trondheim.
<http://www.artsdatabanken.no/File/687/Fremmedearter2012>
- Henriksen S. og Hilmo O. (red.) 2015. Norsk rødliste for arter 2015. Artsdatabanken, Norge.
<http://beta.artsdatabanken.no/File/2308/Norsk%20rødliste%20for%20arter2015>
- Lindgaard, A. og Henriksen, S. (red.) 2011. Norsk rødliste for naturtyper 2011. Artsdatabanken, Trondheim.

Vedlegg 1. Naturtypebeskrivelser

.....

442 Røa mølle V

Rik blandingskog i lavlandet – Boreonemoral blandingskog Verdi: B Areal : 85,1 daa

Innledning: Lokaliteten ble først kartlagt i 2004 av Siste Sjanse (nå BioFokus) og har vært besøkt flere ganger senere. Beskrivelse og avgrensning er oppdatert i 2015 etter feltarbeid av BioFokus ved Anders Thylen på oppdrag for Bærum kommune i forbindelse med kommunedelplan for Lysakervassdraget.

Beliggenhet og naturgrunnlag: 1,4 km lang og mellom 50 og 150 meter bred østvendt li på Bærumssiden av Lysakerelva. Strekker seg nesten hele veien mellom Grini mølle og Ullern mølle.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Skogen domineres av treslagene gran og furu med stedvis store innslag av hassel. Det er også innslag av, bjørk, alm, ask, lind, rogn og selje. Vegetasjonen må betegnes som en blanding av alm-lindeskog, lågurtskog og ren kalkskogsvegetasjon. I de fuktigere søkkene med tykkere brunjord er det høgstaudeskog og fuktige lågurtstyper. Skogen er i all hovedsak godt flersjiktet og det er stedvis falt ned så mange trær at det har dannet seg naturlige glenner. Det er både liggende og stående død ved i betydelige mengder og i alle nedbrytningsstadier. Stammer er kuttet over for å sikre tilgjengeligheten til stien, men har allikevel fått lov til å bli liggende. Biotopen har grove, gamle trær av gran (dbh=70 cm), furu (dbh= 60 cm), og bjørk (dbh= 60 cm).

Artsmangfold: Av litt krevende karplanter kan nevnes firblad, markjordbær, trollbær, kantkonvall, fredløs, storkonvall, tysbast og kranskonvall. Alm og ask (begge VU-2015) forekommer rikelig. Det forventes at arts mangfoldet knyttet til rik markvegetasjon og død ved er stort. Hasselurt (VU) er funnet sør i lokaliteten, og kan muligens være naturlig her. Krypjonsokkoll er i følge Artskart funnet lenger nord i området, men den er i dette tilfelle mest sannsynlig en hageflyktning. Rynkeskinn (NT) er registrert på ei granlåg.

Bruk, tilstand og påvirkning: I øvre deler mot bebyggelsen er det foretatt enkelte mindre hogster inn i biotopen. Det er en god del hageavfall og noen inngrep for å tilrettelegge for turgåere (rekkverk), noen spor etter "hyttebyggere" samt noe søppel.

Fremmede arter: Mongolspringfrø finnes spredt i hele lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en del av de naturskogspregede rike lavlandsskogene i skråningene og på elveslettene i Lysakervassdragets dalføre mellom Bogstadvannet og Lysaker. Området har som helhet nasjonal verneverdi.

Verdivurdering: Rike skogtyper med en rik treslagsblanding i boreonemoral sone og mye død ved i alle nedbrytningsstadier tilsier verdi som viktig.

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling, uten noen form for inngrep og hogst, er ønskelig. Dagens praksis med oversaging av læger som faller over stier kan videreføres. Dersom tørretrær felles før de er falt bør de kappes over i ca. tre meters høyde. Hauger med hage/hogstavfall og skrap bør fjernes.

.....

451 Ullern mølle SV

Rik blandingskog i lavlandet – Boreonemoral blandingskog Verdi: B Areal : 11,94 daa

Innledning: Lokaliteten ble først kartlagt i 2004 av Siste Sjanse (nå BioFokus) og har vært besøkt flere ganger senere. Beskrivelse og avgrensning er oppdatert i 2015 etter feltarbeid av BioFokus ved Anders Thylen på oppdrag for Bærum kommune i forbindelse med kommunedelplan for Lysakervassdraget.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten består av en sørøstvendt li sørvest for Ullern mølle og Lysejordene, langs Lysakervassdraget i Bærum kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lågurt- og kalklågurtskog dominerer denne delen av kløfta, men partier kan også karakteriseres som alm-lindeskog. Skogen er grandominert, men med innslag av en rekke løvtreslag, bl.a. alm og ask. Skogen er flersjiktet med liten spredning. Det finnes spredt med død ved av gran og løv i alle nedbrytningsfaser, men ikke i store mengder.

Artsmangfold: Av mer krevende karplanter finnes storkonvall, teiebær, trollbær, breiflangre, leddved og nesleklokke. Enkelte barlind, samt bestander av alm og ask (alle VU-2015) finnes i området. Av dødvedarter er det funnet skrukkeøre på alm og rynkeskinn på gran (begge NT). Potensialet for at det finnes interessante arter knyttet både til død ved og rik markvegetasjon er stort.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er generelt lite påvirket av skogbruk i nyere tid. Det er en mye brukt gangsti gjennom området. I øvre del mot private eiendommer er det lokalt mye påvirkning fra utsiktshogster, dumping av hage/hogstavfall, samt fremmede arter.

Fremmede arter: I øvre deler er det en del spredning fra hager og private tomter. Her finnes til dels store forekomster av bl.a. kanadagullris, hagelupin, krypfredløs, fagerfredløs og russekål.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en del av de naturskogspregede rike lavlandsskogene i skråningene og på elveslettene i Lysakervassdragets dalføre mellom Bogstadvannet og Lysaker. Området har som helhet nasjonal verneverdi.

Verdivurdering: Rik blandingskog med en del død ved, gamle trær, rike bergvegger og enkelte rødlistearter gir verdi som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling er ønsket. Kapping av læger som faller over stier og gjensetting av tre meter høye høystubber ved aktiv kapping av trær. Hauger med hage/hogstavfall bør fjernes.

453 Wilses vei N

Rik edellauskog – Or-askeskog Verdi: B Areal : 16,92 daa

Innledning: Lokaliteten ble først kartlagt i 2004 av Siste Sjanse (nå BioFokus) og har vært besøkt flere ganger senere. Beskrivelse og avgrensning er oppdatert i 2015 etter feltarbeid av BioFokus ved Anders Thylen på oppdrag for Bærum kommune i forbindelse med kommunedelplan for Lysakervassdraget.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på vestsiden av Lysakerelva i Bærum kommune, og er forholdsvis topografisk variert med små søkk og et markert dalsøkk midt i lokaliteten. Lokaliteten er avgrenset mot noe mer granskogsdominert skog i sør og nord.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Nord for svingen på elva er alm-lindeskog dominerende vegetasjonstype, mens det lenger sør er or-askeskog og til dels lågurt- og kalklågurtskog, i partier med gran. Den sørlige delen domineres av gråor, svartor og ask, men det er også betydelige innslag av hassel, lønn, alm, lind og gran. Det finnes mye død ved av alle treslag og nedbrytningsstadier i lokaliteten. Skogen er godt sjiktet, det er mye bergvegger og de fuktige drågene med bekker gir et rikt tilskudd til variasjonen i området som helhet.

Artsmangfold: Av noe basekrevende karplanter finnes bl.a. trollbær, storkonvall, leddved, nesleklokke og skogsvinerot. Alm og ask (begge VU-2015) forekommer rikelig. Det er registrert flere rødlistede arter av vedboende sopp på ulike treslag, herunder gul snyltekjuke (VU), rynkeskinn, bølgekjuke og skrukkeøre (alle NT).

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er generelt lite påvirket av skogbruk i nyere tid. Det går imidlertid en kraflinje gjennom deler av lokaliteten som hindrer utvikling av eldre skog grunnet gjentatt rydding. Det er en mye brukt gangsti gjennom området. I øvre del mot private eiendommer er det lokalt mye påvirkning fra utsiktshogster, hagebruk, dumping av hage- og hogstavfall, samt fremmede arter.

Fremmede arter: I øvre deler er det en del spredning fra hager og private tomter. Her finnes til dels store forekomster av bl.a. honningknoppurt, kanadagullris, hesperis, gravmyrt og gullregn.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en del av de naturskogspregede rike lavlandsskogene i skråningene og på elveslettene i Lysakervassdragets dalføre mellom Bogstadvannet og Lysaker. Området har som helhet nasjonal verneverdi.

Verdivurdering: Alm-lindeskog og or-askeskog er angitt som henholdsvis hensynskrevende og noe truet vegetasjonstype i Moen (2001). Skogen er generelt godt utviklet med mye død ved. Det er registrert flere rødlistede arter av vedboende sopp, herunder en VU-art. Lokaliteten vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør overlates til fri utvikling. Det bør vurderes om deler av skogen under høyspenten har god nok klaring til at rydding kan unngås. Trær som faller over stien som går igjennom hele lokaliteten bør gjennomskjæres. Ved evt. trefelling bør det settes igjen en høystubbe på tre meter. Skrap og hauger med hage/hogstavfall bør fjernes.

455 Jarfyllingen N

Rik blandingskog i lavlandet – Boreonemoral blandingskog Verdi: B Areal : 23,91 daa

Innledning: Lokaliteten ble først kartlagt i 2004 av Siste Sjanse (nå BioFokus) og har vært besøkt flere ganger senere. Beskrivelse og avgrensning er oppdatert i 2015 etter feltarbeid av BioFokus ved Anders Thylen på oppdrag for Bærum kommune i forbindelse med kommunedelplan for Lysakervassdraget.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten strekker seg på vestsiden av Lysakerelva i hele lias bredde fra Bærumsvaien (Jar brua) og 250 meter nordover. De sørlige delene har en dalpreget form, partiene nede ved elva utgjør den største elvesletta i kløfta. Ovenfor denne er det en ganske bratt sørøstvendt li.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen er registrert som rik blandingskog i lavlandet, selv om området utgjør en blanding av ulike natur- og vegetasjonstyper. De nedre delene på elvesletta bærer preg av å være av or-askeskogstype, mens liene må betegnes som lågurtskog, kalklågurtskog og delvis alm-lindeskog. Deler av

området kunne også ha vært betegnet som kalkskog. Skogen er flersjiktet med godt spredning og den er forholdsvis grov og med store mengder død ved av alle treslag i alle nedbrytningsfaser.

Artsmangfold: Av noe basekrevende karplanter finnes bl.a. trollbær, storkonvall, blåveis, markjordbær og breiflangre. Det er registrert flere krevende og til dels rødlistede arter av sopp som er knyttet til død ved av ulike treslag, herunder svartsonekjuka, rynkeskinn, skrukkeøre og rosenkjuka (alle NT-2015) samt klengekjuka, gul snyltekjuka, og sjokoladekjuka (alle VU), på lind også svart tvillingbeger. Potensialet for at det finnes flere rødlistearter vurderes som relativt stort.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er generelt lite påvirket av skogbruk i nyere tid. Det er en mye brukt gangsti gjennom området. I øvre del mot private eiendommer er det lokalt mye påvirkning fra utsiktshogster, dumping av hage/hogstavfall og skrap, samt fremmede arter.

Fremmede arter: I øvre deler er det en del spredning fra hager og private tomter. Her finnes til dels store forekomster av bl.a. vinterkarse, honningknoppurt, hesperis og gullregn.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en del av de naturskogspregede rike lavlandsskogene i skråningene og på elveslettene i Lysakervassdragets dalføre mellom Bogstadvannet og Lysaker. Området har som helhet nasjonal verneverdi.

Verdivurdering: Alm-lindeskog og or-askeskog er angitt som henholdsvis hensynskrevende og noe truet vegetasjonstype i Moen (2001). Skogen er generelt godt utviklet med mye død ved. Det er registrert syv rødlistede arter av vedboende sopp, herunder tre VU-arter. Lokaliteten vurderes derfor som viktig (B-verdi) for bevaring av biologisk mangfold.

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør overlates til fri utvikling. Trær som faller over stien som går igjennom hele lokaliteten bør gjennomskjæres. Ved evt. trefelling bør det settes igjen en høystubbe på tre meter. Skrap og hauger med hage/hogstavfall bør fjernes.

.....

459 Ullern mølle V

Rik edellauskog – Rasmark-lindeskog Verdi: A Areal : 16,64 daa

Innledning: Lokaliteten ble først kartlagt i 2004 av Siste Sjanse (nå BioFokus) og har vært besøkt flere ganger senere. Beskrivelse og avgrensning er oppdatert i 2015 etter feltarbeid av BioFokus ved Anders Thylen på oppdrag for Bærum kommune i forbindelse med kommunedelplan for Lysakervassdraget.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten utgjør et ca. 70 meter bredt og 300 meter langt område vest for Lysejordene og Ullern mølle på Bærumssiden av Lysakerelva. Topografien varierer med bratte skrenter ned mot elva, flatere partier og små daler ovenfor disse, og noen brattere østvendte lisider opp mot bebyggelsen i vest. Berggrunnen består av kalk, og berget går stedvis i dagen eller er kun dekket av grunn forvitnings- og rasjord. I flatere partier er det litt tykkere jordlag av marine eller fluviale sedimenter.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Dette er en strekning langs vassdraget som er mer løvskogsdominert enn områdene i nord og sør. Vegetasjonstypen er overveiende alm-lindeskog som er dominert av alm, hassel og lind, stedvis også or-askeskog dominert av ask og gråor, samt ikke minst overganger mellom disse typene. Deler av området kan defineres inn under den utvalgte naturtypen kalklindeskog. Det er også innslag av gran, bjørk, lønn, furu, osp, hegg, morell og rogn. Stedvis finnes større graninnslag. Skogen er flersjiktet med god spredning. Det finnes en god del død ved og gadd av en rekke treslag, kalkrike bergvegger og grove lindetrær, grantrær og ask. Det finnes død ved i alle nedbryningsstadier.

Artsmangfold: Av kravfulle karplanter er det bl.a. registrert trollbær, breiflangre, nesleklokke, kranskonvall og leddved. Det er store forekomster av alm og ask (begge VU-2015) samt deres følgearter. To rødlistede og regionalt sjeldne mosearter er funnet i området, pelsblæremose (VU) og stammesigd (NT), og høy luftfuktighet i området kan innebære et visst potensial for ytterligere interessante mosearter. Stammesigd er belagt i de nasjonale herbarierene med funn fra Lysakerelven, både Oslo og Bærum, mellom 1898 og 1903. Arten er ikke funnet igjen på Østlandet for i 2004/2005 da den ble funnet et par steder rundt Oslofjorden, bl.a. her. I 2005 ble arten gjenfunnet på en grov lind og mange andre lindetrær som står ytterst på klippene ovenfor elva og rett ovenfor restene av Ullern mølle. Det kan muligens være et gjenfunn på samme tre mer enn hundre år etter første funn. På død ved av alm er det funnet almekullsopp og skrukkeøre (begge NT) samt på et læger ferskenpote (EN). Sistnevnte er kun kjent fra 13-14 lokaliteter i Norge. Det er også funnet rynkeskinn og svartsonekjuka (begge NT) på læger av gran og svart tvillingbeger på læger av lind.

Bruk, tilstand og påvirkning: Mye av skogen i dette området er trolig forholdsvis ung etter tidligere stor aktivitet i forbindelse med Ullern Mølle. På et bilde av maleren Henry Schultz som viser Ullern mølle og omgivelser ser det ut som om skog som i dag finnes både på Oslosiden og Bærumssiden er borte. Det meste av skogen har derfor trolig kommet opp de siste 50-100 år. De grove lindene er imidlertid beskrevet som gamle allerede på slutten av 1800 tallet av Kaalaas (moseherbariet på Tøyen).

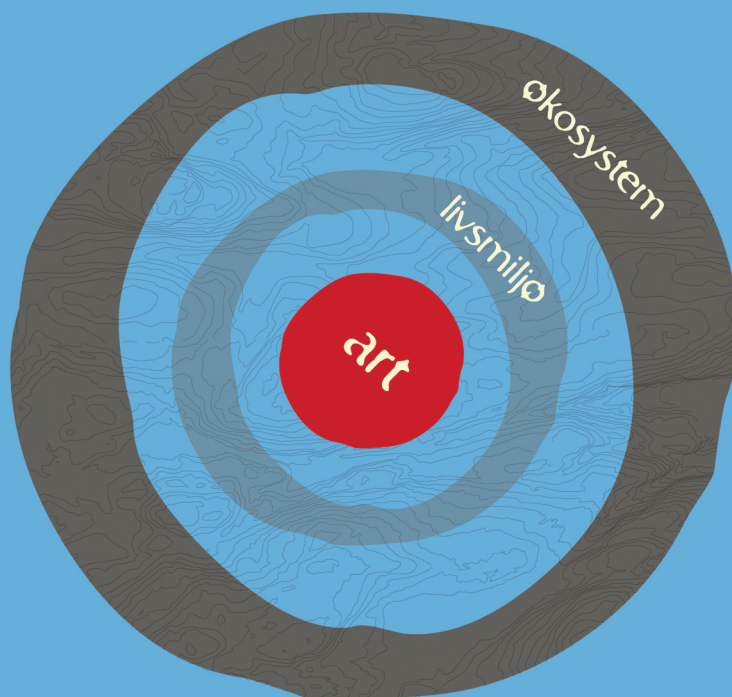
Fremmede arter: Fremmede mispler forekommer fåtallig og spredt. I nordre del er det en stor forekomst av gravmyrt, og ellers er det en spredning av skvallerkål i øvre deler.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en del av de naturskogspregede rike lavlandsskogene i skråningene og på elveslettene i Lysakervassdragets dalføre mellom Bogstadvannet og Lysaker. Området har som helhet nasjonal verneverdi.

Verdivurdering: Rik og variert edelløvsskog med mye død ved og innslag av utvalgt naturtype, funn av et antall rødlistearter knyttet til både dødved (herunder en EN-art) og rikbarkstrær/høy luftfuktighet. Dette tilsier verdi som svært viktig (A verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det anbefales at lokaliteten overlates til fri utvikling. Det er svært viktig at det ikke foretas hogst av lind eller tilrettelegges for økt aktivitet i området med de største lindetrærne.

.....

BioFokus er en ideell stiftelse som skal tilrettelegge informasjon om biologisk mangfold for beslutningstakere, samt formidle kunnskap innen fagfeltet bevaringsbiologi. BioFokus ønsker å bidra til en kunnskapsbasert forvaltning av norsk natur.

En kunnskapsbasert forvaltning forutsetter god dokumentasjon av de arealene som skal forvaltes. BioFokus legger derfor stor vekt på feltarbeid for å sikre oppdaterte og relevante data om botanikk, zoologi, økologi, samt avgrensning og verdisetting av områder.

Høy kompetanse er en forutsetning for å kunne registrere og presentere biologisk mangfold-data på en god måte. BioFokus sine medarbeidere er derfor godt skolert innenfor en rekke artsgrupper og har en bred økologisk forståelse for de ulike naturtypene som de arbeider med, det være seg skog, kulturlandskap eller ferskvann. Digitale verktøy som databaser, GIS og bilde-behandling er viktige redskaper i vårt arbeid for å anskueliggjøre naturverdier på en best mulig måte.

Stiftelsen utgir to digitale rapportserier som heter BioFokus-rapport og BioFokus notat,
<http://www.biofokus.no/Publikasjoner/publikasjoner.htm>

Gaustadalléen 21
0349 OSLO
Org.nr: 982 132 924
post@biofokus.no
www.biofokus.no

ISSN 1504-6370
ISBN 978-82-8209-469-6

BioFokus-rapport 2015-26